

Z6 Narzędzia do wydobywania i wizualizacji informacji z tekstu

Z6.1. Korpus treningowo-testowy znakowany w zakresie atrybutów wyznaczników sytuacji i relacji między wyznacznikami sytuacji

Okres sprawozdawczy: M18

Politechnika Wrocławska

Autorzy:

Marcin Oleksy

Jan Kocoń

Michał Marcińczuk

1. Wstęp

Celem zadania było opracowanie korpusu treningowo-testowego znakowanego w zakresie atrybutów wyznaczników sytuacji i relacji między wyznacznikami sytuacji. Będzie to służyć opracowaniu narzędzia, które będzie rozpoznawać strukturę zdarzeń ze szczególnym uwzględnieniem określenia faktycznego wystąpienia sytuacji.

2. Realizacja

Pierwszym etapem realizacji zadania było opracowanie opartych na specyfikacji TimeML wytycznych ręcznego oznaczania relacji między sytuacjami oraz ich atrybutów. Procesowi temu służyła anotacja tekstów służąca wychwyceniu niespójności i punktów dyskusyjnych. Znakowaniu podlegał korpus tekstów KPWr anotowanych uprzednio w zakresie wyznaczników sytuacji, a do tworzenia zasobu wykorzystano system Inforex. Przeprowadzono kilka iteracji znakowania, mierząc zgodność między anotatorami. Współczynnik osiągnięty w trakcie iteracji o najniższej zgodności wynosił 0.75, najlepsza zaś pod tym względem iteracja wiązała się z osiągnięciem zgodności 0.91. Zgodność między anotatorami mierzona dla całego zbioru wynosi 0.85. Anotacja przebiegała w systemie 2+1, a do finalnego zbioru trafiły relacje wskazane przez obu anotatorów lub pozytywnie zweryfikowane przez superanotatora.

Korpus został wzbogacony również ręcznie przypisanymi atrybutami wyznaczników sytuacji. W procesie anotacji wykorzystano zarówno techniczną możliwość przypisywania atrybutów anotacjom, jak i relacje między anotacjami, które pozwoliły na powiązanie z tekstowymi wykładnikami atrybutu *modality*.

3. Rezultat

Proces znakowania korpusu KPWr zakończył się opracowaniem zasobu składającego się z 351 dokumentów anotowanych w zakresie relacji między wyznacznikami sytuacji (por. Tab 1). Ponadto relacje tego typu zostały wprowadzone w wyselekcjonowanym zestawie dokumentów pochodzących z korpusu Polish Spatial Texts stanowiącego korpus treningowo-testowy znakowany dynamicznymi wyrażeniami przestrzennymi.

W opublikowanym zbiorze dokumentów 3044 wyznaczniki sytuacji mają przypisane atrybuty (szczegółowe statystyki zostały przedstawione w Tab. 2). Każdy z nich ma przypisane wartości dwóch atrybutów (*polarity* i *generality*), tam zaś, gdzie w tekście pojawiło się odpowiednie wyrażenie, wyznacznikowi przypisywano wartość atrybutu *modality*.

nazwa relacji	opis	liczba instancji
ALINK	relacje pomiędzy czasownikami należącymi do klasy ASPECTUAL a ich argumentami zdarzeniowymi	304
SLINK	relacje pomiędzy dwoma zdarzeniami, z których jedno ma charakter modalny, faktywny bądź poświadczający	1808
razem		

Tab. 1 Finalne relacje między wyznacznikami sytuacji

nazwa atrybutu	liczba instancji
polarity (biegunowość)	3044
generality (ogólność)	3044
modality (modalność)	181
razem	

Tab. 2 Liczba wyznaczników sytuacji z przypisanymi atrybutami